

VOJNI INVALID

GLASILO UDRUŽENJA VOJNIH INVALIDOV KRALJEVINE S.H.S. OBLASTNEGA ODBORA ZA LJUBLJANSKO IN MARIBORSKO OBLAST V LJUBLJANI

List izhaja 1. in 15. v mesecu. — Posamezna številka 1 Din. Naročnina mesečno 2 Din. — Rokopisi se ne vračajo. Nefrankirana pisma se ne sprejemajo. — Uredništvo in upravnništvo v Ljubljani, Št. Peterska vojašnica.

Novo leto.

Leto 1927. je za nami. Za nami je vsa prebita beda, trpljenje, neizvršeni načrti, neizpolnjene nade — in neizpolnjene obljube. Pred nami? V letu 1928.? Pred nami pa stoji še vedno ista beda, ki je stala v letu 1927., isto trpljenje, neizpolnjive nade v letu 1927. se stavljajo zopet. Ali se bodo izpolnile? Ali se bodo načrti izvršili?

Ta vprašanja čakajo odgovora. Kdo nam odgovori? Mi sami ne moremo, čeprav se trudimo, delamo in silimo. Tisti, ki bi lahko odgovorili, molče. Še več. Ukinjajo ministrstvo za socialno politiko. Tisto ministrstvo, ki je za siromašne in zapostavljene najbolj potrebno in najbolj važno.

Mi zahtevamo nov invalidski zakon, ali vsaj revizijo sedanjega.

To je naša zahteva za leto 1928. In če se ta zahteva izvrši, če postane meso, da bo novi invalidski zakon ali pa sedanjí revidiran s sodelovanjem »Udruženja vojnih invalidov«, potem se odgovori istočasno na vsa ona vprašanja, ki so nam v letu 1927. ostala neizgovorjena in ki stoje še danes, pri vstopu v leto 1928.

Dokler se pa ne izvrši ta naša zahteva, da se nam da nov invalidski zakon, ali vsaj sedanjí revidira, pa zahtevamo, da se izvaja sedanjí.

Invalid najbolj občuti svojo zapostavljenost, ker nima eksistence in s tem življenske oskrbe. Zakon sicer določa, da se ima v prvi vrsti upoštevati pri podeljevanju služb vojna žrtev in ista pri redukcijah upoštevati kot zadnja. Ali to je samo zapisano, izvaja se pa nasprotno.

Apelira se poleg tega na invalide, naj z lastno inicijativo, to je na združnem polju preskrbe sami sebi eksistence. To pa je težko brez pomoči. Naše združništvo naletava na konkurenco močnejših podjetij. Kdo od invalidov je kos taki konkurenci? Nesocialno pa je poleg tega zahtevati, da bi si moral ravno pohabljenec, ki se ni pohabil sam, po lastni krivdi, niti se rodil pohabljen, nego se ga je v to prisililo, sam ustvarjati eksistenco. Njemu je treba pomagati in ga moralno in materialno podpreti. On sam je preslaba fizična moč.

Zato je jasno, da je treba invalidom z zakonom zagotoviti eksistenco. To bi moralo biti v zakonu točno in določeno povedano. Imamo sicer sedaj v zakonu določbe, da ima invalid prednost za državne in samoupravne službe. Ali ne izvršujejo se. To smo že povedali. Ne izvršujejo se, ker imajo te določbe »odprta vrata« gospodom, ki imajo o tem odločati. Ta

»odprta vrata« je tista klavzula, ki govori, da invalid z enakimi pogoji ima prednost pred neinvalidom. Če pa invalid nima enakih pogojev in si jih sam ne more pridobiti, ker nima sredstev, se ga ne upošteva. To je zopet točka, kjer bi imel invalidski zakon povedati, kako si naj invalid pridobi tak pogoj, ali če se mu tak pogoj lahko ali mora spregledati, ali vsaj olajšati. Če to lahko daje Nemčija in Avstrija, lahko tudi Jugoslavija.

Zato je naša zahteva ob vstopu v l. 1928., da se ima revidirati sedanjí invalidski zakon ali pa sprejeti nov, kjer bo točno, jasno in odločno povedano, da enakih pogojev, kakor neinvalidu, invalidu ni potreba, oziroma, da se ga da v kurz, kjer bo dobil enake pogoje.

Ker pa srečujemo na cestah in ulicah nešteto siromakov, ki so siromaki zato, ker so invalidi, in tako pohabljeni, da niso za nobeno delo, treba takim dajati toliko oskrbe, da bodo v miru in ne v gladi, preživljali še določene dni življenja, ne pa umirali za plotovi in od gladi.

To je druga točka, ki mora biti postavljena v novem, ali v revidiranem zakonu.

Novo leto vsak prestopa z upi in vero v boljše čase, v nekaj boljšega, kakor je bilo v preteklem. Naj prestopimo tudi mi, vojni invalidi in vojne žrtve sploh tudi tako. Tudi mi z upi in vero. In še z enim: Z zahtevo, da se nam bo godilo boljše, kot v preteklem letu. Mi vstopamo tudi z zahtevo s tem upravičeni, ker smo tudi na zahtevo postali invalidi in tako pohabljeni. Naše besede, naš klic, naš glas in naš apel velja javnosti in narodnim poslancem posebej. Kajti naši glasovi so bili vrženi v volilne skrinjice za nje z zahtevo, da našega invalidskega vprašanja ne ostavijo nerešenega. V letu 1927. se sicer ni niti z besedico spregovorilo v parlamentu o invalidskem vprašanju, a zahtevamo, da se v letu 1928., v katero smo stopili, to zgodi.

Mi pa, vojni invalidi in vojne žrtve sploh, se v letu 1928. oklenimo naše organizacije »Udruženja vojnih invalidov« še tesneje. Vsak, kdor je invalid, naj bo član. Vsak član naj bo aktiven, naj bo delaven in odločen in organizacija bo moč, ki jo bodo morali upoštevati. Današnji časi so nam na vseh koncih in krajih in nešteto krat pokazali in dokazali, da vsak velja le toliko, koliko predstavlja moči in odločnosti.

Naj torej leto 1928. pokaže, da smo tu organizirani in da zahtevamo izvršitev naših zahtev in uzakonitev novega invalidskega zakona.

Še neizpolnjene nade.

Ob zaključku leta se spominjamo naših neizpolnjenih nad v invalidskem vprašanju. Pri tem pa se sprašujemo in želimo, da bi se v prihodnjem letu v tem ali onem uresničila naša borba. Merodajni faktorji naj bi se spomnili na nas in nam v bodočem letu preskrbeli uresničenje vsaj najbolj perečih vprašanj brez katerih invalidskega vprašanja ne moremo smatrati za rešenega. Bodoče leto bo nekako jubilejno leto. Slavila se bo desetletnica prebitja solunske fronte, zmage junaške naše vojske za ujediničenje otadžbine in obstoja naše domovine.

Koga drugega se je treba ob takem slavlju bolj spomniti, kot vojnih žrtev, ki so darovale svojo kri, zdravje in življenje? Ko stopamo v jubilejno leto, prinašamo v javnost zopet svoje

vzdihe, naj nam izposluje sicer že kasno, a vendar še ne prepozno zaščito.

Deseto leto po končani vojni smo nastopili in naše vprašanje je še mizerno, nezadostno, in nihče se ne briga za nas.

Kdor hoče o tem dvomiti, naj vzame v roke naš invalidski zakon in naj vpraša posamezne vojne žrtve od točke do točke, pa mu bodo postale velike in na dolgo. Naše merodajne faktorje naj spomnimo o tej priliki na nekaj najglavnejših nerešenih vprašanj.

Imamo že tretje leto invalidski zakon, a eno tretjino vojnih žrtev ne pride sploh v poštev, ker ne uživajo nikake zaščite, zato ker jih sodišča še niso prevedla. Pri sodiščih leži povsod še polno nerešenih invalidskih aktov in

**Veselo in srečno Novo leto
želi vsem tovarišem in tovarišicam
Oblastni odbor. ***
Pravoslavnim bratom pa tudi
vesele božične praznike. ****

nikogar ni, ki bi napravil enkrat konec temu nedostatku. Oni, ki nimajo sodnih rešitev, sploh ne uživajo nobene zaščite v nobenem vprašanju.

Naši prejemki so malenkostni. Primerjati se ne dajo z zlato valuto in tudi ne z onimi, kakršne prejemajo po drugih državah.

Vendar pa so še ti stavljeni na tako čudno mejo, ki jo povzroča davčni cenzus, da so strašno okrnjeni. Zlasti naši ročni delavci so zelo prizadeti vsled krivičnega vpoštevanja davka na ročno delo, ki jim že pri skromni plačici precej odvzame, potem pa še kar polovico invalidnine. Ravno tako prizadeva vojne vdove in družinske člane, ki radi gotovega davka, ki ga pri nas prinaša veliko obdavčenje, ne dobivajo prav nobenih invalidnin. Saj so se morali tudi žrtvovati njihovi možje! Pokojniško vprašanje nam dela tako nezadovoljstvo in krivico, da ga je treba nujno revidirati in dati vsakemu svoje, kar mu gre.

Poglejmo zopet tretje pereče vprašanje »brezposelnost«. Kdo je bil že tako srečen, da ga je ščitil glede službe naš zakon in pravilnik? Ali se morejo najti sredstva proti odporu, ki vlada v tem oziru pri oddajah služb? Mogla bi se najti, ali do zdaj se še niso.

Pri nas se niso, drugod na primer v Franciji in Nemčiji jih imajo. Pri nas državna oblastva sama ne vpoštevajo invalidov, potem pa apelirajo, da jih bodo drugi? Tam, kjer se izvaja invalidska zaščita, pri državni oblasti za invalide, bi se moralo vpeljati posredovanje in pritisk za to vprašanje.

Ali bi ne bilo to koristno za državo, ako se spravi vojne žrtve, ki so voljne same živeti, h kruhu?

Mesto njih pa stoje na primer v državnih službah zdravi rokodelci, ki bi se lahko drugače preživljali. Kam naj se obrne pohabljen invalid, ako nima mesta za službe, fizičnega dela ni zmožen, v zavod pa ne sme in ne more?

Naši faktorji naj uredijo to po vzgledu drugih držav.

In zopet vprašanje naših hiralcev? Invalidskih domov v nekaterih pokrajinah absolutno ne poznajo. Pogoji za zatočišča v invalidske domove so zgrešeni, nezadostni. Staviti se ne smejo na procentualno nesposobnost. Človek lahko z 20% invalidnosti popolnoma opeša. O tem se lahko tvorci tozadevnih predpisov prepričajo na cestah. Pomisliti je treba, da se staramo, da se naši siromaki množijo. In na kakšni podlagi smrt tako neusmiljeno kosi med invalidskimi vrstami?

Navedli smo tri vprašanja, ki so najpoglavitejša. Ako bi šli v detajle, bi bilo treba preveč opisati. Naše udruženje je že dostikrat obrazložilo vse natanko. Ko smo delali načrte invalidskih zakonov, smo šli od točke do točke. Toda ni bilo uslišano. Naš zakon je izšel, v bistvu se ni razlikoval od prejšnjega začasnega, skoro je bil slabši. V praksi se je že dovolj izkazalo, kako nezadostno in neprilичno je re-

šeno vprašanje vojnih žrtev. Prišel je čas, da ga je treba izpopolniti, revidirati. Invalidsko vprašanje je treba postaviti na boljšo stalnejšo podlago, da tudi ne bo čakalo vsako leto na milost in nemilost pri sprejemanju državnih budžetov. Saj se pobira stalen invalidski davek,

ki je za nas namenjen. Tako stopamo z enotnim apelom v novo leto in kličemo merodajnim faktorjem »V jubilejnim letu, ob 10-letnici revidirajte temeljito vprašanje skoro pozabljenih vojnih žrtev!

Iz našega vprašanja.

Precej neurejeno imamo glede prostih voženj, kadar je invalid upravičen dobiti tozadevno dovolilnico. Ako kliče invalida protezna delavnica k umeritvi, ali invalidski dom h komisiji ali v stalež, mu vedno pošlje dovolilnico za prosto vožnjo. Tudi pozivnice za nadpregled veljajo kot nakaznice za prosto vožnjo. V takih slučajih gre vse v redu. Pač pa imamo slučaje, da gre invalid v bolnico, ako ga napoti državni zdravnik. V takih slučajih ne dobi nobene pozivnice, vendar pa ima po zakonu tudi za to pot prosto vožnjo. Naši invalidi še prav malo vedo, kaj jim je v takih slučajih storiti, da dobe prosto vožnjo.

Člen 38 invalidskega zakona pove natančno, da izdajajo objave za brezplačno vožnjo, če je po zdravniškem mnenju nujno potreba, policijska (politična) oblastva.

Taka oblastva so pri nas sreski poglavarji in magistrati oziroma policijska direkcija in komisarijati.

Torej invalidi, katere državni zdravniki napotijo v bolnice, naj se javijo pri enem izmed gori omenjenih oblastev, kjer morajo dobiti v takih slučajih objave za brezplačno vožnjo.

V praksi se vidi, da so nekatere oblasti v tem oziru neinformirane in rade odklanjajo izdajo takih objav. Krivda leži največ na tem, ker se posamezni uradniki ne zanimajo za določbe invalidskega zakona. Vsak invalid naj se v takem slučaju sklicuje na člen 38 invalidskega zakona. Invalidski zakon pa mora itak imeti vsak državni urad. Seveda pa mora vsak dotični invalid pokazati spričevalo uradnega (sreskega ali mestnega) zdravnika, da ga res napoti v bolnico in sicer dotično, do katere potrebuje železniški prevoz. Na primer, ako zdravnik koga napoti v domačo bolnico, dotični bi šel pa raje v drug kraj, takrat nima pravice do proste vožnje. Tudi ga pravzaprav druga bolnica ni dolžna sprejeti.

Paziti je treba tudi na to, da invalidski zakon ne daje proste vožnje vdovam, sirotam ali družinskim članom. Čeprav dovoljuje siromašnim družinam tudi brezplačno zdravljenje, ne dovoljuje pa brezplačne vožnje, zato ni treba zanje nadlegovati oblastev.

Vsak naj pazi tudi na to, da se izdana plačila za vožnjo ne povračajo. Kdor ni dobil objave, in se je premalo brigal, ne dobi nobenih stroškov povrnjenih.

Pri invalidih se tudi večkrat pripeti, da prihajajo v protezno delavnico brez poziva, potem pa se izgovarjajo, da je bil tako nujen slučaj, da niso mogli čakati in so prišli kar brez poziva. Taki nimajo pravice do brezplačne vožnje in se jim tudi za nazaj ne izdajajo objave. Vodstvo delavnice jih celo ni upravičeno sprejeti. Zato naj nihče ne hodi v protezno delavnico brez poziva, ampak naj vložijo nujno prošnjo, obrazloži položaj, nakar dobi v par dneh pozivnico.

Drugo vprašanje, katero hočemo pojasniti je prejemanje invalidnin onih, ki se preseljujejo. Imamo veliko slučajev, da se invalidi preselijo v druge pokrajine naše države, na primer v Hrvatsko ali Srbijo. Pa tudi v Sloveniji se preseljujejo iz kraja v kraj, kakor pač morajo s trebuhom za kruhom.

Dotični dobijo seveda svojo invalidnino na star naslov, ako novega niso naznanili. Nakaznica se vrne računovodstvu in isto seveda ne more in ni dolžno poizvedovati, kje je dotični? Dokler se ne oglasi se mu potem ne nakazuje.

Zato naj vsak dotični, ki spremeni naslov, takoj javi svoj nov naslov.

Nekateri mislijo, da lahko v takih slučajih prejemajo zanje svoje invalidnino in jo nakazujejo potem naprej ali porabijo za preživljanje doma.

Celo pooblastila za dviganje napravijo. Pošta ne sme izplačati nikomur drugemu kot upravičencu samemu, in zato ne velja nikako pooblastilo. To se posebno rado dogodi, ako gre invalid v inozemstvo. Misli si, da ne bo velikih sitnosti za nadaljno prejetje, bom naredil kar doma pooblastilo. Na tak način ne gre. Mi imamo precej invalidov in vdov v inozemstvu. Posebno onih, ki imajo svoje domove bolj na mejah, pa se začasno ali trajno preselijo v sosedne države, kjer se jim mogoče obeta delo ali oskrba pri sorodnikih. Zelo dosti pa imamo invalidskih družin v rudarskih revirjih v Nemčiji.

V inozemstvo se izplačuje zelo malo invalidnin. Zakaj? Zato, ker dotični ne prosijo za dovoljenje. Naš invalidski zakon določa, da se sme v inozemstvu prejemati invalidnina le z dovoljenjem ministrstva socialne politike, v sporazumu z ministrstvom vojne in mornarice. (Člen 93.)

Vsled tega mora vsak dotični, ki se preseli ali sploh biva v inozemstvu, vložiti posebno prošnjo na ministrstvo socialne politike. Navadno se prošnjam ugodi.

Postopanje za prejetje pa je potem sledeče: V inozemstvu živeči upravičenci se morajo vsak mesec javiti pri župnem uradu njihovega bivališča, ki jim potrdi, da še žive in sicer oni sami kakor njihovi svojci za katere dobivajo dodatke.

Dotična potrdila je treba vsak mesec pošiljati preko našega najbližjega konzulata v inozemstvu semkaj, da jih dobiva računovodstvo. Kadar dobi računovodstvo tako potrdilo, nakaže dotičnemu invalidnino v inozemstvo.

Precej nejasno je našim invalidom postopanje s prošnjami za nadpregled. Posamezni pošiljajo prošnje direktno na vojne okruge. Isti pa prošnje ne vpoštevajo, ako ni stavljen predlog za nadpregled od sodišča in priključen cel invalidski spis dotičnega invalida. Zato je treba vse prošnje za nadpregled vlagati preko pristojnih sodišč, katera se naprosi, da priloži invalidske akte. Dogaja se, da invalidi vlagajo

prošnje sami kar direktno vojnim okrugom, od tam pa jih največkrat preko našega udruženja vračajo.

Da bo postopanje krajše, naj vsi dotični pazijo na to, kakšno pot imajo prošnje za nadpregled. Naš Oblastni odbor odstopa vse preko njega vložene prošnje za nadpregled pristojnim sodiščem v izpopolnitev. To zato, ker imajo invalidske popolne akte le sodišča, pregledne komisije pa morajo imeti iste pri pregledovanju, da črpajo iz njih vse podatke.

Kako se rešujejo obnove?

V zadnjem času smo opazili, da je višje invalidsko sodišče zavrnilo neke obnove postopanja z razlogi, ki se nam zde neutemeljeni. Slučaji so sledeči:

Invalid je prišel iz vojne s tuberkulozo. Komisija ga je spoznala za začasnega vojnega invalida ter mu še leta 1922 prisodila 50% delanemožnosti. Specijalna komisija, katera je poslovala naslednje leto, t. j. 1923 je izrekla, da ima le navadni katar. Mož pa je leta 1926 že na jetiki umrl. Njegova vdova je vložila mesto njega za svoje vdovske pravice obnovo postopanja proti sklepu specijalne komisije. Dokazala je s štirimi pričami, da je zadobil mož bolezen v vojni, za katero je uradni zdravnik izjavil, da je bila jetika, ker je pokojnika zdravil od prevrata do smrti in nikdar ni mogel drugega konstatirati. Naravno pojmovanje je, da, ako človek za boleznijo umrje, da je ista v največjem štadiju, torej da je moral biti zadosten invalid. Na taki podlagi je okrajno sodišče seveda obnovo sprejelo, zavrnilo jo je pa višje inv. sodišče radi tega, ker je pokojnika specijalna komisija (seveda pred štirimi leti) spoznala za sposobnega.

Podoben slučaj smo opazili tudi pri še živem invalidu.

V obnovi postopanja je dokazal z zdravniškim spričevalom, da njegova bolezen obstoja v tolikem štadiju, da ga je smatrati za invalida.

Prvoinstančno sodišče je tako obnovo sprejelo. Le toliko se nam zdi pomanjkljivo, da ga ni poprej predlagalo k nadpregledu. Višje invalidsko sodišče pa je obnovo zavrnilo, ker ga je specijalna komisija spoznala svoj čas za sposobnega. Motivira se, da člen 51 inv. zakona ne dovoljuje novega pregleda drugim kot stalnim invalidom. Nam se taki razlogi ne zde pravilni. Člen 105 invalidskega zakona daje vsakemu reducirancu pravico do obnove na podlagi novih dokazov. Ako uradni zdravnik dokaže s svojim spričevalom, da je dotični bolan ali poškodovan, vsled česar je po njegovem mnenju invalid, so to popolnoma novi dokazi in je treba vendar na podlagi obnove postopati. In sicer mu daje taka obnova vendar pravico, da ga komisija še enkrat pregleda, zato pa je obnova postopanja, da ugotovi še enkrat faktično stanje.

Ne more pa se v takem slučaju sklicevati kakor smo opazili na člen 51 inv. zakona, kajti dotična določba je namenjena za one priznane invalide, kateri morajo vsled nestalnosti bolezni dobivati spremenjeno oceno.

Obnova postopanja pa je nekaj popravek specijalne revizije, za kar ima pravo vsak

LISTEK.

Iv. VUK:

Refleksi.

(Dalje.)

Zidarji so se ozirali vanj, zakaj mamljivo je žvenkljalo.

»S čim zvoniš?«

Skušnjavec pa je skril mošnjo in se skrivnostno smehljajal.

»Ne smem izdati...«

A se je vendar približal tiho in oprezno in zašepetal z dobro hlinjajočo opreznostjo:

»Ukradel sem... Koščke nebes sem ukradel.«

Drugi, ki niso slišali šepetanja so spraševali:

»Kaj pravi?«

Tisti, ki so slišali so rekli šepetajoč, kakor so videli skušnjavca:

»Koščke nebes, pravi, ima... Ukradel jih je, pravi.«

»U... Koščke nebes? ... Naj jih pokaže.«

Zbirali so se okrog skušnjavca in govorili:

»Pokaži, da vidimo!«

Skušnjavec se je branil. O, zvito se je znal hliniti.

»Silno se bojim.«

»Ne boj se,« so mu govorili. »Poglej nas, mi se nikogar ne bojimo. Kmalu bomo v nebesih, le poglej.«

Skušnjavec se je naredil, kakor da se zanaša na njih varstvo in moč. Skrivnostno je odprl mošnjo.

»Hu... Vidite? ... Koščki nebes...«

Cekini so bliščali, kakor solnce, zavito v tenko prosojno meglo.

Nekateri so stegnili roke, da jih otipajo. Skušnjavec je naglo zadrnil mošnjo.

»Zaslužiti treba,« je rekel skrivnostno in se smehljaje odmaknil od zidarjev.

Ko se je storila noč, je skušnjavec stal za gimom ob potu. Ni stal dolgo. Videl je kako se je nekdo počasi in previdno plazil do poti.

Skušnjavec tiho zažvenklja s cekini.

»Čigava je postava, ki jo vidim v mraku?«

»Zidar sem,« je tiho odgovorilo iz mraka.

»Česa hočeš?«

»Koščke nebes.«

Skušnjavec ni mogel skriti veselja.

»Ne bom osramočen pred seboj, o gospod,« je rekel zadovoljno.

Podedovani greh se je vzpel v vsej svoji grozi.

»Ne dozidamo,« je rekel in zidarji so govorili malodušno za njim. »Previsoko je do nebes in mi smo slabi in globoko v nižini. Izkrvavimo, a ne dozidamo.«

V pesteh pa so stiskali cekine.

»Premagajte malodušje,« so pozivljali človekoljubi. »Blizu smo cilju. Še poslednji napor.«

Ali v vrstah tisočerihi je že gospodarila razdvojenost. Slehernega, ki se je dotaknil cekina, je prevzela pokorščina. Sveta ponižnost ga je navdajala in jel se je odmikati od združene misli in se potuhnil. Zakaj cekin mu je svetil v pokorščino...

Bogovi, videč delo in moč cekinov, so zaploskali veselja in rekli:

»Resnično, vreden je naš hlapec in hlapčev hlapec, da ju nagradimo.«

Z okovano peto svojih težkih nog so sunili v zapuščeno stavbo združene misli, da se je zamajala in porušila. Pod razvalinami je izkravala peščica zvestih, ki je kljubovala do poslednjega. Njih kri je poškropila razvaline.

Hlapec in hlapčev hlapec pa sta ležala pijana pred vratni nebes...

Po cesti je šel tujec. Visok mož, jasnega obraza. Lasje so se mu vsipali v kodrih po plečih.

Na svojem potu je srečal ljudi, ki so bili zaviti v kože živali in se tresli. Ker je bila noč, so šli počasi, da bi ne padli.

»Kdo ste?« je vprašal tujec.

»Prebivalci zemlje,« so odgovorili.

»Zakaj tavate v temi in zakaj ste ogrnjeni v kože, kakor bi vas zeblo?«

(Dalje prihodnjič.)

reducirani invalid. To je nekako izredno postopanje.

Če ponudi invalid dokaz, ki je verjeten, se je treba o istem prepričati, kar je v takih slučajih edino mogoče potom nadpregleda.

S tem, da se invalida zavrne na podlagi člena, ki velja le za stalne invalide, se mu

odreče pravica do obnove in je v tem slučaju zanj člen 105 brezpredmeten. Ta člen ne dela nobene razlike med reduciranci.

Sklicujoč se na gori navedeno dejstvo, hočemo take invalide napotiti za revizijo v smislu čl. 77 inv. zakona.

Pred občnimi zbori.

Prišla je zopet doba letnih občnih zborov v naši organizaciji. Krajšni odbori kličejo svoje članstvo, naj se odzove k skupnemu delu. Naj ne bo člana ali članice, ki se ne bi hotel odzvati in pokazati, da naša organizacija živi in je zmožna kljubovati vsem zaprekam, ki so stavljeni razvoju našega vprašanja.

Odbori so delali celo leto, prizadevali se, da so storili, kar so mogli v naš skupni dobrobit. Svoje naloge so vršili celo leto. Zato pa pričakujejo od članstva, da vsaj enkrat v letu pristopi in pomaga naprej k novemu delu, poživljenju in napredku. To je vsakega stanovskega tovariša ali tovarišice dolžnost.

Tovariši in tovarišice! Nepotrebno je omenjati, koliko dobrega nam je že storila naša organizacija? Poglejmo vsakoletne izdane podpore, koliko prošelj je napravila in podrepila, v koliko slučajih je posredovala, da se je marsikomu zboljšala eksistenca in kake borbe ima za seboj za zboljšanje celokupnega vprašanja? Posebno v zadnjem času pogledimo, odkar so se ukinili socijalno-politični oddelki, ko so se posli v invalidskih stvareh razbili na razne kompetente in naši tovariši in tovarišice niso našli skoro drugod zatočišča, kakor v udruženju? Dalo jim je navodila, oporo, posredovalo je. In vedno bolj se kaže potreba posredovanj in pomoči, kolikor bolj se oddaljujemo od socijalno-političnih samostojnih oblastev. Delo udruženja raste! Udrugi se si je napravilo že obširen delokrog v našem državnem socijalnem vprašanju in ima precej dela za seboj.

Naša naloga še ni izvršena. Invalidsko vprašanje stoji slabo. Treba bo dela, da ga zboljšamo in to ni tako lahko. Potrebujemo močne organizacije in borbe. Zato nas naši tovariši in tovarišice niti za moment ne smejo zapustiti. Vedno ob vsaki priliki morajo biti z duhom in dejanji pri svojih stanovskih tova-

riših. Ne samo revni, ubožni, ki potrebujejo pomoči, zaslombe, tudi oni, kateri po svojem gmotnem stanju niso odvisni od socijalne zaščite, tudi oni naj stoji solidarno v naših vrstah. Stanovska vzajemnost mora biti!

Vsak naj pa tudi pojmuje in se zaveda, kaj je naša organizacija?

To smo mi sami. Kar naredimo, to imamo zase. Moralna opora, zaslomba in ideal mora biti med nami. Nam gre za stanovsko rešitev, za splošno vprašanje in ne za osebna stremjenja. Ne za to, da izmozgamo svoje lastno premoženje, zavest mora biti za splošne cilje.

Plačati 1 dinar pa zahtevati 100 Din, to niso stanovsko zavedni tovariši, ampak koristolovci. In če je kdo samo radi tega organiziran, nam ne koristi prav nič. Organizacija rada pomaga, saj da vse kar more, tako da tudi v tem oziru stori lepo delo. S takimi besedami stopa organizacija pred občne zbore. Njeno moč, agilnost in življenje naj pokaže sedaj članstvo, ki si osvoji gori obrazložene nazore. Videli bomo tedaj občne zbore.

In ko bodo prihajali tovariši in tovarišice k zborovanjem, naj se vprašajo, ali imam svoje dolžnosti opravljene, ali sem plačal in oškodoval organizacijo za ono, kar mi je ona med letom nudila? In mnogi se bodo čutili krive. Niso zadoštili malim pogojem pri članarini.

Ako bodo hoteli biti zavedni, se bodo odzvali tajnikovemu pozivu. In tajniki jih bodo vprašali:

Ali ste dali sliko in sprejeli knjižico?

Ali imate v njej članske markice?

Ali ste že naročili naš list?

Takrat bo mnogo odkimavanja, ker dotični danes niso zavedni.

Zato pa naj velja naš apel: Dajmo organizaciji, kar potrebuje in ona nam bo dala potrebno!

Obračun in bilanca!

Nahajamo se zopet v času obračunov in bilanc. Vsako podjetje dela ob zaključku leta svoje obračune in bilanco, da more razvideti, kako je uspevalo in event. napredovalo. Če je tako podjetje osnovano na delniški podlagi, se vršijo tudi občni zbori, na katerih zvedo delničarji za uspehe, obenem pa tudi, koliko bodo znašali njih pripadki. Ako je bilo vodstvo podjetja v spretnih rokah, da je znalo izrabiti konjunkturo, potem smejo delničarji pričakovati dobre dividende. Ako je bilo pa vodstvo v slabih rokah, potem seveda tudi z dividendami ni nič. V prvem slučaju bo vsak pameten delničar gledal, da dobi v svoje roke čim več delnic podjetja, v drugem slučaju bo pa na občnem zboru skušal prodreti s predlogom, da se vodstvo podjetja izroči v spretnije roke, in če tega ne bo dosegel, se bo skušal nedobičkanosnih delnic za vsako ceno znebiti, ker boljša je majhna izguba, kakor pa velika.

Obračunov in bilanc pa ne delajo samo podjetja, delajo jih tudi organizacije. Iste imajo tudi svoje vsakoletne redne občne zbore, na katerih se poroča o delu in uspehih. Bistvena razlika med podjetjem in organizacijo pa je ta, da so dobri uspehi organizacije odvisni od dela in podpore celokupnega članstva, pri podjetjih pa od spretnosti vodstva.

Tak občni zbor se bo vršil — kakor je bilo že v zadnjem Vojnem invalidu poročano pri Krajevni organizaciji v Celju, in sicer 8. januarja 1928. ob 9. uri dopoldne v mali dvorani »Narodnega doma« v Celju.

Na tem občnem zboru se bo, kakor običajno, poročalo o delovanju našega podjetja

(organizacije). Predložen bo obračun in bilanca, iz katerih bodo razvidni moralni in gmotni uspehi dela, in tudi, koliko dividend sme članstvo pričakovati od skupnega napredka. Ako smo vsi organizirani, in smo redno plačali naše delnice (članske prispevke), in ako smo vsi kakor en mož stali za vodstvom organizacije ter mu dajali dovoljne opore v njegovem boju za izboljšanje socijalnega položaja vojnih žrtev, potem smo lahko prepričani, da bodo naše dividende obilne. Ako pa tega nismo storili, potem pripišimo posledice tega sebi, ker nismo zadoštili napredovali.

V kolikor se tiče dela sedanjega vodstva našega Krajevnega odbora, lahko z gotovostjo rečemo, da je storilo vse, kar se je pač v teh razmerah moglo storiti. Mnogim najpotrebnejšim je pomagalo s podporami, izvršilo je nešteto intervencij v prid po novem zakonu še neprevedenih invalidov in vdov, posredovalo je v svrhu zaposlenja brezposelnih itd., skratka: Svojo nalogo poverjeno mu na zadnjem rednem občnem zboru je izvršilo častno.

Na tem občnem zboru pa se ne bo samo poročalo, pač pa se bodo na istem dajale tudi smernice za bodoče delo v organizaciji. Kakršne smernice bomo dali novoizvoljenemu odboru, tako bo delal, in temu primerni bodo tudi uspehi v bodoči poslovni dobi. Zato je potrebno, da se tega občnega zbora vsi člani in članice sigurno udeležijo. Manjkati ne sme nihče!

Končno vsem članom in članicam Krajevnega odbora v Celju »Srečno in veselo Novo leto« in na svidenje 8. januarja 1928.

Invalid.

Politične beležke.

Naš sporazum z Anglijo o plačilu vojnih dolgov registriran pri Zvezi narodov. Tajništvo Zveze narodov je prejelo v registracijo več sporazumov in konvencij, ki jih je sklenila Anglija z različnimi državami. Med temi je tudi sporazum, ki ga je sklenila z Anglijo naša država dne 9. avgusta v Londonu glede ureditve naših vojnih dolgov v Angliji.

Naša država dobi 100 milijonov dolarjev posojila. Kakor se izve z zanesljive strani, so izgledi za zaključitev inozemskega posojila za našo državo sedaj, ko se naš finančni minister Marković nahaja v Parizu, jako povoljni. To

investicijsko posojilo, za katero se vodijo sedaj pogajanja, bo najeto v višini 100 milijonov dolarjev. Posojilo bi se imelo emitirati v Londonu, dala pa bi ga New York Change Corporation. Emisija bi se izvršila v Londonu zato, ker je zadnji čas tam prav ugoden denarni trg. Pogoji za to posojilo pa bi bili, kakor se doznava, nekaj neugodnejši, kakor pri Blairovem posojilu. To posojilo sta pripravljala že upravnik Državne hipotekarne banke Gjurič in naš londonski poslanik Gjurič, ki sta sedaj oba v zvezi s finančnim ministrom Marinkovičem. Novo posojilo bi se porabilo za melioracijska dela in za materijelno zboljšanje Južne Srbije.

Dohodnina odpade že z novim proračunom.

Vladni referent v finančnem odboru dr. Sečurov je izjavil, da ni mogoče odpraviti dohodnine že 1. januarja, da pa bi se moglo to izvesti z novim proračunom.

Minister za socialno politiko dr. Gosar je dovolil mariborski občini brezobrestno posojilo 2.000.000 Din. Posojilo se bo porabilo za zidavo delavskih stanovanj.

Pravilnik o delavskih zaupnikih je podpisan. Istotako navodila za volitve obratnih zaupnikov. To je važen korak v zaščito delavstva in k ureditvi medsebojnih odnosov med delodajalci in delavci.

Prvi dve naši podmornici. Sredi meseca januarja prideta v Boko Kotorsko naši prvi dve podmornici, ki sta naročeni na Angleškem.

Novi razpored policijskega uradništva v notranjem ministristvu je že dovršen.

Pogodba z Nemčijo uveljavljena. Po sporazumu med našo in nemško vlado stopila je s 27. decembrom 1927. v veljavo trgovinska pogodba, ki je bila sklenjena med Jugoslavijo in Nemčijo.

Občinske volitve v Mariboru so izpadle sledeče: SLS je dobila 1858 glasov, 13 mandator in 1 mandat z ostankom. SSJ 1737 glasov in 12 mandator. SDS 881 glasov in 6 mandator. Komunisti 146 glasov in 1 mandat. NSS 172 glasov in 1 mandat. Nemci 737 glasov in 5 mandator. Obrtniška lista 190 glasov in 1 mandat. Radikali 234 glasov in 1 mandat.

Koliko vojnih ladij gradi Francija? Francoski parlament je odobril kredite za drugi oddelek francoskega programa za graditev brodovja od 1. januarja do 30. junija 1928, po katerem se ima zgraditi 1 križarka, 6 torpednih rušilcev, 6 podmornikov in 2 avizni ladji. Poslanec Danielou je v imenu radikalne levice podpiral program in poudarjal, da se nemška mornarica vedno bolj trudi, da trgovsko brodovje organizira tako, da se bo v slučaju vojne lahko preosnovalo.

Mussolini ponujal 1. 1923. Nemčiji zvezo proti Franciji. V »Vorwärtsu« piše dr. Breitscheid, eden prvakov nemške socialno demokratske stranke, glede na Mussolinijeve ponudbe v »Tribuni« za zvezo s Francijo proti Nemčiji, da je leta 1923. Mussolini ponujal Nemčiji zvezo proti Franciji. Hkrati je Italija ponujala Nemčiji na prodaj veliko množino orožja in vojniškega materiala. Nemčija pa te ponudbe ni sprejela.

Poljsko-litovska meja — odprta. Iz Kovna javljajo, da je poljsko-litovska meja zopet odprta in da je na ta način prenehalo vojno stanje, ki je dozdaj obstajalo med obema državama.

Nemški poslanec za pravice koroških Slovencev. Na seji finančnega odbora 23. decembra se je socialno-demokratski poslanec Lager zavzel za pravice Slovencev v Avstriji. Očital je vladi, da Slovenci kljub različnim obetanjem še vedno niso dosegli enakopravnosti z Nemci. Tudi se ne upoštevajo njih kulturne potrebe. Zahteval je, da se dajo Slovincem knjige v njihovem jeziku in da se dobe učitelji, ki bodo govorili njih jezik.

Nove smernice sovjetske politike. 15. sovjetski kongres je določil smernice svoje nove politike takole: 1. Ohranitev politike miru, ki je za gospodarsko obnovo sovjetske unije neobhodno potrebna in ki edino daje oddih, ki je potreben do prihodnje etape socialističnega gospodarstva. 2. Pospešitev industrializacije države. Zato najbolj racionalno izkoriščanje vseh pripomočkov, zlasti pa forsiranje izvoza, povečanje metodične koncesijske politike, dovoljevanje dolgoročnih kreditov in posojil v produktivne namene. 3. Podpiranje vseh elementov, pripravnih za socializacijo na vasi, uvajanje kolektivizma v kmetijstvo, najdalekosežnejše podpiranje zadružništva in pritisk proti osebnim podjetjem ter pospeševanje kolektivizma na vseh poljih gospodarstva. 4. Brezobziren boj proti ostankom opozicije in popolno iztrebljenje vseh opozicionalnih celic.

Nemčija prevzame varstvo ruskih interesov. Kakor poroča Wolffov urad, je zaprosila sovjetska vlada nemško vlado, da ta prevzame varstvo njenih interesov v južni Kitajski. Vsled nejasnosti položaja na Kitajskem ni nemška vlada docela ustregla sovjetski prošnji, temveč samo naročila vsem svojim konzulatom, da se v svojih delovnih možnostih zavzamejo za ruske interese. Poučeni krogi pravijo, da je izpolnitev prošnje samoposebi dolžnost mednarodne vljudnosti.

Sazonov umrl. V Nizzi je umrl nenadne smrti bivši zunanji minister carske Rusije Sazonov.

Bombni atentat v Buenos Airesu. Neznani zločinci so v Buenos Airesu (Južna Amerika) vrgli bombo v ameriško banko. Dve osebi sta bili ubiti, okrog 20 pa ranjenih.

Nov italijanski vojaški kor, in sicer 11., je bil ustanovljen v Vidnu in obsega divizije Padua, Videm in Gorica.

Japonska bo posredovala med Čangsolinom in nacionalisti. Čangsolin je že izjavil, da sprejme to posredovanje.

Italijanska aktivnost na Balkanu. Te dni je bil v Rimu grški zunanji minister Mihalokopulos in imel daljši razgovor z Mussolinijem. Po tem razgovoru je podal Mihalokopulos daljšo izjavo, ki jasno dokazuje, kako je italofilstvo naraslo v Grčiji kljub okupaciji maloazijskega otočja s strani Italije.

* **Srečno in veselo novo leto** *
* **1928** *
* **želi uredništvo in uprava** *
* **„Vojnega invalida“** *

Naše gibanje.

Občni zbori se vrše:

Dne 8. I. 1928 v Celju ob pol 9. uri v mali dvorani Narodnega doma in v Selcah nad Škofjo Loko ob 11. uri v Krekovem domu.

Dne 15. I. 1928 ob 9. uri na Jesenicah v kavarni Torkar, in v Ptuj ob 9. uri v gostilni »pri Pošti«.

Dne 22. I. 1928 v Zagorju ob 2. uri pop. v gostilni pri Brvarju.

Dne 2. II. 1928 v Slovenjgradcu ob pol 9. uri v gostilni Steinhauer.

Dne 5. II. 1928 ob 9. uri v Metliki v šoli. Članstvo se vabi k obilni udeležbi.

Poziv uprave. Pozivamo Krajevne odbore, naj hitro zbirajo nove naročnike in pobirajo naročnino v smislu okrožnice. Uspeh je do danes še majhen. Od zadnje ankete je dospelo šele okoli 50 naročnikov. Upamo, da imajo Krajevni tajniki že precej zbranih, pa še niso odposlali. Nekateri Krajevni odbori so že poslali nekaj naročnikov, večina pa še nič. Zato naj se podvizajo.

Nekateri Krajevni odbori kljub temu, da so dobili natančne formulacije in pozive, še sedaj niso poslali potrdil o razdelitvi velikonočne (ne božične) podpore. Dotični Krajevni odbori so z Bleda, iz Bohinjske Bistrice, Kostanjevice, Kranja, Ljubljane, Marenberga (manjka še 1 potrdilo), Radovljice, Šoštanja, Slovenjgradca in Starega trga. Da bomo mogli velikonočne podpore obračunati, naj gori navedeni odbori takoj pošljejo dotična potrdila.

Na prošnjo Krajevnega odbora v Trbovljah objavljamo spomenico, ki so jo stavili na delegatski anketi dne 28. 10. 1927, ker se radi obširnosti v dotičnem poročilu ni objavila.

Krajevni odbor v Trbovljah je na izredni seji 27. oktobra 1927 sklenil, da delegat tov. Kokalj predlaga anketi:

1. Da delujejo vse Krajevne organizacije skupno z O. O. na to, da se davek na ročno delo, ki ga plačujejo invalidi-delavci in vdovdelavke čimprej odpravi, ker so ti reveži plačali davek s prelito krvjo, vdove pa z izgubo mož;

2. Oblastni odbor naj apelira na razna podjetja, da naj v smislu zakona zaposlujejo vojne žrtve v službah, kakršne lahko opravljajo. Istotako naj pozove občine, zlasti premožnejše, da zaposlijo v prvi vrsti invalide.

3. Da posreduje O. O. pri sodiščih, naj hitro rešujejo prošnje in vloge Krajevnih organizacij, ker se dogaja, da leže iste po cele mesece pri sodiščih nerešene, kljub svoječasni odredbi ministrstva pravde.

4. Posreduje naj, da se prošnje za odpravnine čimprej rešijo.

5. Podvzamejo naj se koraki, da se nudi obolelim otrokom vojnih vdov brezplačna zdravniška pomoč.

6. Revnim otrokom vojnih žrtev naj se nudi prilika, da se izučijo v smislu invalidskega zakona obrti pod državno oskrbo.

7. Oblastni odbor in vse Krajevne organizacije naj protestirajo proti otvarjanju novih trafik, zlasti proti znižanju zaslužka od 5% na 4%, kar je v hudi krizi za vojne žrtve nevzdržno in ogroža eksistenco.

8. Trboveljski odbor apelira na merodajne faktorje, da pravično rešijo pereče inv. vprašanje v zadovoljstvo vojnih žrtev.

Krajevni odbor v Domžalah je naklonil odsvote za božično obdarovanje, ki jo je podarilo ministrstvo socialne politike tov. Franciški Rihtar in tov. Antonu Vodopivcu po 100 Din, tov. Rudolfu Flisu in Jakobu Hafnerju pa

po 80 Din. V nedeljo dne 8. januarja 1928 priredi Krajevni odbor igro v društvenem domu v Domžalah. Igral bo dramatični odsek iz Ljubljane igro »Poslednji mož«. Začetek ob pol štirih popoldne. Članstvo se prosi, da agitira za udeležbo, ker je prireditev namenjena v prid revnim članom in članicam.

Maribor. Vsi naročniki Vojnega invalida, ki so člani Krajevnega odbora v Mariboru, se opozarjajo, da naj poravnajo naročnino točno za nazaj za leto 1927, sicer se jim list ustavi. Mi tega ne želimo, ker Vojni invalid je edini list, ki nam prinese kaj v poduk in ravnanje v naših zadevah. V bodoče bo Krajevni odbor sam pobiral naročnino. Zato se naprošajo vsi stari, kakor novi naročniki, da se v svrhu plačila zgledajo v pisarni na Rotovškem trgu 6/I med uradnimi urami vsako sredo, soboto in nedeljo od 9.—11. ure. Posebno apeliramo na one, ki še niso naročeni, da to nemudoma store, ker s tem podprejo razvoj našega prepotrebne glasila. List stane letno 24 Din ali mesečno 2 Din. Izhaja pa 1. in 15. vsak mesec.

Krajevni odbor.

Krajevni odbor v Ptuj je podelil iz podporna fonda za leto 1927 nekaj podpor. Prejeli so: Soko Leopold, Ptuj Din 280; Dolenc Jurij, Ptuj Din 300; Čeh Ivan, Mestni vrh Din 250; Kajnih Ana, Dražeci Din 250; Stajnko Tomaž, Zg. Pleterje Din 200; Kozel Franc, Sp. Breg pri Ptuj Din 250; Škrobar Marija, Grajenšak Din 150; Koren Roza, Škorba Din 250; Jazbec Franc, Ptujška gora Din 200; Farič Ivan, Ptuj Din 200; Letonja Ivan, Gradišča Din 150, t. j. skupaj Din 2480. Ciglar Josip iz Podvinc št. 100 pa je prejel po odobritvi O. O. Din 250 iz tuk. blagajne. Vrh tega je pa tuk. K. O. kupil pri g. Orsichu, mlinarju na Loki pri Ptuj 300 kg bele moke in jo bode, kolikor je že ni, razdelil svojim najrevnejšim članom in članicam, za kar je izdal ravno tako Din 1500. Iz gornjega poročila torej sledi, da se je izdalo na podporah med revno članstvo skupaj Din 4230, kar dokazuje, da se je tuk. K. O. zanimal za dobrobit svojih članov in članic. Glasom okrožnice O. O. v Ljubljani št. 6 z dne 22. t. m. je bila izplačana podpora, ki jo je naklonil g. minister za soc. pol. za Božič, dvema vdovama in sicer: Tomanič Julijani na Sp. Bregu pri Ptuj Din 160 in Prejac Ani iz Ptuja Din 200. Skupaj Din 360. Izrekamo g. ministru, kakor tudi vsem onim, ki so podpirali tukajšnji K. O. in mu pripomogli do tako uspešne akcije, pristrčno zahvalo ter jim želimo veselo in srečno novo leto.

Odbor.

Ptuj. VIII. redni občni zbor tukajšnjega Krajevnega odbora UVI se bo vršil 15. januarja 1928 ob 9. uri dopoldan v gostilniških prostorih g. Wratschkota pri »Pošti«. Dnevni red bo razviden na lepakih. Člane in članice pozivamo, da se ta dan ne ustrašijo mogoče slabega vremena in pridejo v polnem številu k skupnem pogovoru, ker le tako se bomo spoznali in si vsestransko težkoče razložili. Opozarjamo pa vsakega, ki bo hotel na občnem zboru govoriti, da se bo moral poprej izkazati kot redni član z člansko knjižico in eventuelno tudi s sodnim sklepom. K polnoštevilni udeležbi vabi

Odbor.

Zahvala. Podpisani se pristrčno zahvaljujem Krajevnomu odboru UVI v Ptuj, ker mi je v denarni stiski pomagal z denarno podporo in me tudi obdaril za božičnico z moko, ki bi si je drugače ne mogel kupiti. Zato najlepša hvala. — **Tomaž Stajnko**, vojni inv. Pleterje 83.

Trafika se ima ustanoviti pri kolodvoru Št. Vid-Vižmarje. Vojni invalidi, vdove in sirote, ki so po inv. zakonu zaščiteni in ki reflektirajo na to trafiko, naj se zgledajo v pisarni Krajevnega odbora UVI v Ljubljani ali pa pri oddelku finančne kontrole v Št. Vidu nad Ljubljano do 8. januarja 1928.

Srečke velike invalidske loterije Središnjega odbora Udruženja vojnih invalidov se dobe pri Oblastnem odboru in pri Krajevnih odborih. Posamezna srečka stane 100 Din. Članstvo naj skuša čimbolj agitirati, da se jih več razproda posebno pri premožnejših slojih. Žrebanje se že približuje.

Loterija Invalidske zadruga d. d. iz Beograda nudi srečke po 10 Din, ki se dobe pri Oblastnem odboru. Vsaka srečka velja za dva kola in ima zelo lepo ugodnost glede dobitkov. Tovariši in tovarišice naročite jih takoj, ker je že prihodnje dni prvo žrebanje. Zanje je precej zanimanja.

Druge novice.

Velikega indijskega politika Gandhija je na nekem predavanju zadela kap.

Grški politik Venizelos je težko obolet.

Italijanska vlada je na svoji zadnji seji sklenila, da se uvede v Italiji zlata pariteta in sicer na podlagi: 300 papirnate lire za eno zlato, 19 p. lir za en dolar in 92.16 lir za en funt šterling.

300 političnih konfinirancev je bilo te dni na odredbo Mussolinija izpuščenih na dom.

IV. internacionalo nameravajo ustanoviti pristaši iz komunistične stranke izključene opozicije. Propagatorji nove internacionale pravijo, da imajo v Franciji, Angliji, Italiji in Nemčiji trockisti večino v strankah.

Med Albanijo in Vatikanom bo v kratkem sklenjen konkordat. Papežev nuncij pa ne bo živel v Tirani, temveč v Skadru, ki je center albanskih katolikov.

Argentinijska bo prihodnje leto zopet vstopila v Zvezo narodov.

Potres na otoku Kipru. Kot poročajo iz Limassola, so čuli na otoku Kipru te dni zopet več močnih potresnih sunkov. Več hiš je porušenih, zlasti v Limassolu, kjer se je podrla med drugim policijska vojašnica. Prestrašeno prebivalstvo prečuje cele noči v cerkvah in moli ter prosi Boga usmiljenja. Več sto prebivalcev je zbežalo iz mesta na deželo.

Velika rudniška nesreča v Dalmaciji. Pred Božičem se je pripetila v rudniku v Kruševem velika nesreča. Delavci, ki so kopali boksit, so delali nestrokovno prebivalstvo prečuje cele noči v cerkvah in moli ter prosi Boga usmiljenja. Več sto prebivalcev je zbežalo iz mesta na deželo.

Madžarska magnatska zbornica je zavrnila zakonski načrt o osemletni šolski obveznosti vaških otrok.

Madžarski magnati pač vedo, da bodo tem lažje izkoristili kmečki narod, čim manj bo ta naobražen.

Poklon francoskih vojnih ujetnikov našemu kralju. 22. decembra popoldne je prispel v Beograd predsednik francoskega udruženja vojnih ujetnikov, ki so pobegnili iz ujetništva, g. Karlo Brinaux, da izroči našemu kralju dar tega udruženja. Odličnega gosta so sprejeli na kolodvoru zastopniki udruženja rezervnih oficirjev in raznih drugih nacionalnih korporacij. G. Brinaux bo sprejet v avdienci na dvoru.

Katastrofalna zima v Evropi. Sedaj, ko to pišemo je že minila, je že deževalo čeravno je december. Ali zima, katero smo čutili vsi, je bila izvanredna. Povsod se je zgodilo veliko nesreč. Mnogo jih je zmrznilo. Vlaki so imeli velike zamude. Donava je na več krajih zamrznila. Istotako Sava in Drava in druge reke in jezera. V Moskvi je dosegel mraz 50—55 stopinj pod ničlo. Na Češkem po 20—28 stopinj pod ničlo. V Ljubljani je bilo 20—25 stopinj pod ničlo. Reveži so čutili ta mraz najbolj, posebno otroci. »Slov. Narod« z dne 22. decembra piše: »Nenaden in hud mraz občutijo predvsem siromaki in najbolj še otroci teh siromakov, ki morajo v poletnih oblekah v šolo. Doma morda ne zaužijejo nič toplega. Iz mrzle in vlažne sobe se napotijo v šolo in se lačni zopet vračajo. Kakor povsod v večjih mestih, je tudi v Zagrebu mnogo siromašnih in bednih, ki stradajo in nimajo drv, da bi kurili, čeprav ima naša država mnogo gozdov in jo imenujejo tudi žitnico Evrope, je takih nesrečnežev pri nas vse polno. Bedno življenje živi tudi družina 7-letne Terezije Lehtek, učenke 1. razr. osnovne šole v Zagrebu. Žalostna zgodba te deklice pričča, kako obupne so razmere, v katerih žive njeni roditelji. Ko se je mala Terezija včeraj dopoldne vračala iz šole, se je od mraza onesvestila pred otroško ambulanto na Savski cesti. Deklica je nekaj časa ležala v snegu, dokler niso slučajno prišli mimoidoči in jo odnesli v prostore bližnje rešilne postaje. Po dolgem trudu so bedno deklico zopet spravili k zavesti. Imela je popolnoma zmrznjene roke in noge in bila je oblečena v letno obleko. V takem oblečilu je morala v šolo, drugače plačajo roditelji za vsako zamudo 5 Din. In to je za siromašnega delavca mnogo. Nesrečno Terezijo je rešilna postaja odpeljala na njen dom.«

Gorje premagancem. Bivši sovjetski poštni minister Smirnov je po izključitvi iz stranke vstopil zopet v tovarno in prejema plačo navadnega delavca.

Italija bo dobila od Amerike 125 milijonov dolarjev kredita za osiguranje stabilizacije lire.

Književnost.

Pavel Dorohov: »Sibirski punt«. Ravnokar je v prevodu Iv. Vuka izšel roman iz ruske revolucije »Sibirski punt«. Roman je eno izmed najlepših del sovjetske literature, ki izrecno popisuje dogodke iz državljanske vojne. Tista velika ruska duša, ki so jo ovekoveli že veliki pisatelji Gogolj, Dostojevski, Tolstoj i. dr., diha sproščena iz tega dela. Knjige ni mogoče odložiti, dokler je ne prebereš. Je skrajno napeto, a vendar lepo umetniško pisana. Pisatelj se poslužuje posebne tehnike izražanja, ki nam omogoča ponazoriti ogromnost dogodkov državljanske vojne. Predgovor je napisal mladi književnik Bratko Kreft, ki na kratko poroča o stanju sodobne ruske literature. Knjigo priporočamo vsakomur kot zanimivo in lepo čtivo, ki je ob enem prva knjiga iz novejšje ruske književnosti v slovenskem jeziku. Opremljena je z lepo naslovno sliko. Posežite po zanimivem berilu. Cena 15 Din. Naroča se: Proletarska knjižnica Ljubljana, Turjaški trg 2/II.

V današnji številki priloženi bloki kažejo naslovno sliko te knjige. **Priložene položnice so samo za naročnino te knjige**, zato se jih poslužujte samo za to, da si knjigo naročite.

Izdaja Udruženje vojnih invalidov.

Odgovorni urednik: Stanko Tomc.

Tiska Učiteljska tiskarna v Ljubljani.

Zanjo odgovarja: France Štrukelj.